

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigt Privilegium.

No. 28. Den 13te Juli 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schusg.

Undertegnede ere Redactører, Forslaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Offentlig Foranstaltning.

Under 2den April d. A. ere samtlige Stiftamtmænd,
Amtmænd, Grever og Baronex, i Norge, fra det danske
Cancellie tilskrevne saaledes.

P. M.

"Ved Forordningen af 4 August 1758, 2den Af-
deling, er det bestemt, at samtlige kongelige Betjente,
eksele, geistlige eller militaire, der boe i Postturen, og
til Postaabnere bestikkes, samt Lehnsmænd, Gjestgivere
og andre, som dertil boe bekvemmeligt, skulle, saasnart
de derom anmodes, uvægerligen, og uden nogen Fores-
vending, overtage Postens Aabning og de dermed i For-
bindelse staaende Forretninger.

Da

Da nu Hs. Majestæt, ved Resolution af 12 Mai f. A., allernaadigst har befaleet, at en dobbelt ugentlig Post for Norge skal etableres, hvilken Indretning paa nogle Steder allerede er iværksat, og Postaabnerne, som sælgelig nu ere pligtige at aabne og have Tilsyn med 2de ugentlige Poster, derved erholde forøget Arbejde, saa er det ogsaa billigt, at dem tilstaaes større Godtgjørelse end hidindtil.

Cancelliet har derfor, efter foregaaende Brevveksling med det kongelige Generalpostamt, allerunderdanigst indstillet til Hs. Majestæt, at de Postaabnere, som, i Stedet for fri Undervejs-Porto, hellere ville have Betaling af Postkassen, maae tilstaaes i de Egne, hvor den dobbelte ugentlige Post enten er indført, eller herester indføres, den dobbelte Godtgjørelse af det, som forhen har været dem tillagt, samt at de Postaabnere, som fremdeles ville benytte den dem tilstaaede Portofrihed, desforuden maae erholde den Godtgjørelse i Penge, som hidindtil er tilstaaet de Postaabnere, der have renonceret paa den dem bevilgede Portofrihed.

Dette Forslag har det behaget Hs. Majestæt ved Resolution af 22 f. M. allernaadigst at bifalde; hvilket man ikke har skullet undlade herved at mælde til behagelig Bekjendtgjørelse for Vedkommende, ligesom ogsaa denne allerhøieste Resolution herfra er communiceret det kongelige Generalpostamt."

Fobgivninger.

Under 28de s. M. er, igjennem det danske Cancellie, udsærdiget en Placat af følgende Indhold. Da det er vigtigt for Søarten, at erholde den muligste Sikkerhed for de af Seile, Flag og Compasmagerne forfærdigende Compassers fuldkomne Paalidelighed; saa har Hs. Majestæt fundet det nødvendigt, forsaavidt bemældte Professionister angaaer, nærmere at bestemme den fremmede Haandværksmestere i Almindelighed, ved Privilegierne af 29 Novbr. 1749 S. 7, tilstaaede Rettighed til, uden foregaaende Prøve paa deres Duelighed, at kunne nedsætte sig som Mestere i Allerhøistfammes Riger og Lande.

Det befales derfor, at enhver fremmed Seil-, Flag- og Compasmager, der som Mester vil nedsætte sig i Hs. Majestæts Riger og Lande, skal være pligtig til, lige med de sammesteds optagne Mestere, at aflægge den anordnede Prøve paa sin Duelighed i Compasmager-Konsten, forinden det tillades ham her at udøve samme.

Under 2 d. M. er, igjennem det tyske Cancellie, udstedet et Patent angaaende Oprettelse af et Vaccinationsinstitut for Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Herstabet Pinneberg, Grevskabet Rangkau og Staden Altona, af følgende Indhold. Til at fremme Koekopper-Indpodningen, har det behaget Hs. Majestæt, under

der

der 31 Mai d. A. allernaadigst at resolve som følger.

1) Der skal for ovennævnte Lande og Steder, i Staden Altona, under det kongelige Schl. Holst. Sanitets-Collegiums Opsyn, oprettes et Vaccinations-Institut.

2) Fattige Børn skulde af den derved ansatte Læge vaccineres uden Betaling. 3) Ogsaa skal der stedse vedligeholdes et tilstrækkeligt Forraad af god Vaccine-Lymphe.

4) Af dette Lympe Forraad, tilsendes enhver Læge, enhver til medicinsk Praxis berettiget Saarlæge, og andre Personer, som have Adkomst til at afgive sig med Vaccinationen, paa deres Forlangende, uden Betaling, saameget som er fornødent.

5) Samtlige Physici skulde give Præster og Skolelærere og andre dannede Indvaanere i deres District, paa Forlangende, Anvisning til at vaccinere, og, for den første Indpodning hvergang, forsyne dem med fornøden Lympe, eller, hvis de ei selv have deraf, henvise dem til Vaccinations-Instituter.

6) Efter erholden Anvisning er det (§. 5) fornævnte Personer tilladt, under Opsyn af Districts-Physicus, at afgive sig med Vaccinationen; dog skulde de, ved den første Indpodning, og hvis den fra Arm til Arm forplantede Lympe skulde tabes for dem, dertil betjene sig af den Lympe, som de have erholdet af Physicus eller af Vaccinations-Institutet. 7) Saavel Physici som andre Læger og til medicinsk Praxis berettigede Saarlæger skulde, 1 Januar hvert Aar, efter et dem meddelte Schema,

ma,

ma, indsende til Sanitetscollegiet nøiagtige Lister over de af dem Vaccinerede. Physici indføre deri særskilt dem, som af Fækelæger, under deres Opsyn, ere vaccinerede i deres District, hvorsfor disse i December hvert Aar skulle gjøre den fornødne Anmeldelse til Physicus. Af disse samtlige Lister forfærdiger Sanitets-Collegiet en Generalliste, med Bemærkning af de Personer, som i Aarets Løb have erhholdet Lympe af Vaccinations-Institutet, hvilken Liste i Marts hvert Aar indsendes, for at Resultatet af Vaccinationens Fremgang kan forelægges Hs. Majestæt. 8) Offentlige Underviisnings- og Opdragelses-Anstalters Forstandere ere forpligtede til at anvise Lægerne og de til medicinsk Praxis berettigede Saarlæger, paa deres Forlangende, til at vaccineres uden Betaling, de Børn, som nyde offentlig Understøttelse, naar de ei have havt de naturlige Kopper, og ellers ere sunde. 9) Hvo som afgiver sig med Vaccinationen, skal meddele enhver Vaccineret, der har overstaaet de virkelige Kuekopper, en Attest derom, efter et Patentet hossoiet Formular, af hvilket deryfor et tilstrækkeligt Antal Blanketter ved Sanitetscollegiet skal uddeles. 10) Vaccinations-Bureauet erhholder et eget Seigl, med Indrøist: Königl. Schleswig-Holsteinisches Vaccinations-Institut, hvilket nyder alle offentlige Seigls Forrettigheder og Friheder.

Under 29de f. M. er, igjennem det tyffe Cancellie, udfædet et Patent angaaende Digearbeidspengenes Befrielse fra Arrest, for Hertugdømmene Schlesvig og Holsten, Herstabet Pinneberg og Grevfabet Rantzau, af Indhold, at det har behaget Hs. Majestæt under 28 f. M. allernaadigst at resolve, at 1) Digearbeidernes Dagløn ei bør belægges med Arrest formedelt saadan Gjæld, som de før det begyndte Digearbeide have contraheret, den maa hidrøre, hvorfra den vil; og 2) at for Entrepreneurerne af en Digebygning, saavelsom andre, der, under Arbeidet, i Henseende til de fornødne Levnetsmidler eller anden Pleie og nødvendige Udgifter, give Arbeiderne Credit, bliver Anvendelsen af Arrest, saavel som andre tilladelige Rettensmidler, som tilforn, uformeent.

(Fortsættelse af Forordningen angaaende Examen artium ved Kjøbenhavns Universitet.)

16. Efterfom enhver enkelt Udarbeidelse er bleven færdig, afleveres den i en dobbelt Afkrift, den ene med, den anden uden, Forsatterens Navn, til en af de tilstedeværende Opsynsmænd. Afkriften uden Navn betegnes paa Stedet med et Nummer, der bliver det samme for alle Examinandens skriftlige Udarbeidelser, og sættes, saasnart hver Formiddags- og hver Eftermiddagsprøve er til Ende, uopholdeligen i Circulation imellem den

den vedkommende Examensdeputations Medlemmer; hvorimod de med Navn forsynede Afskrifter paa Stedet forseigles, og aabnes ikke, førend de skriftlige Prøvers Censur er tilende. Ethvert af Examensdeputationens Medlemmer udkaster for sig selv sin Dom over enhver Klasse af disse Prøver, og betegner Nummerne deri med een af følgende 6 Characterer: Udmærket godt. Meget godt. Godt. Temmelig godt. Maadeligt. Slet. Efter denne Privatsensur, der maa være tilsendt i den samme første Uge, forsamles Deputationen sig, for at affatte en almindelig Censur over enhver Klasse af de skriftlige Prøver, efter Sammenligning af deres enkelte Censurlister. Først efter at denne Censur over de enkelte med deres Nummer betegnede Udarbejdelser er tilsendt, indføres i et Schema med trykte Rubrikker, og dette underskrevet af samtlige Medlemmer, bliver den Convolut, der indeholder Afskrifterne med Navne under, aabnet, og Forfatterens Navne tilføies deres in margine staaende Nummer.

17. Derefter begynder strax den mundtlige Examen, i ligesaa mange academiske Høresale, som der for denne Gang ere Examensdeputationer.

Ved denne bliver, hvad Sprogene betræffer,

a) i det Latinske, af de Prosaister eller Digtere, der, efter de indkomne Beretninger, i de to sidste Forberedelsesaar have været læste af Examinanderne, eet eller

andet Sted forelagt, og med Hensyn til Sprog og Indhold gennemgaaet; herved undersøges tillige, saavel Examinanderne's Fasthed i Grammatiken, som Omfanget af deres øvrige philologiske Kundskaber;

b) i det Græske oversættes og forklares eet eller andet udvalgt Pensum af en Prosaiter eller Digter, som Examinanderne i de to sidste Underviisningsaar have læst; hvorved tillige prøves deres Fremgang i det græske Sprogs Grammatik;

c) de, som have nydt Underviisning i det Hebraiske, skulde, hvis der ikke, i de af deres Lærere indsendte Beretninger, udtrykkeligen er maaldt, at deres forhenværende Bestemmelse til det theologiske Studium, ved deres Afgang til Universitetet, er forandret, ogsaa underkaste sig en Prøve i dette Sprog, ved at oversætte et og andet af dem allerede læst bibelsk Sted, og gjøre Regnskab for den Grundvold, de i dette Sprog have lagt. Skulde de, som ikke lade sig examinere i det Græske og Hebraiske, dog i Fremtiden bestemme sig til Theologien, da bør de i een af de næste offentlige Examina artium indstille sig til Prøve i det græske og hebraiske Sprog, og ved denne i det mindste erholde Characteren Godt, førend de kunne antages til den anden academiske Examen, eller siden til Embedsexamen. En lige Forpligtelse paaligger, i Henseende til Prøven i det Græske, dem, som, uden

deri

deri at være blevene examinerede, i Tiden bestemme sig til det medicinske Studium;

- b) den videnskabelige Deel af den mundtlige Examen angaaer Geographien, med Indbegreb af de uundværligste Forkundskaber af den mathematiske Geographie. Eftersom Leilighed frembyder sig, tilføies saadanne Spørgsmaal af Historien, især Fædrelandets, der i Følge deres Natur bedre kunne forelægges mundtligt end skriftligt.

(Fortsættelsen følger.)

(Fortsættelse af Forordningen angaaende Quarantaine-
Væsenet i Danmark og Norge.)

§. 27. Forholds-Regler ved Søe-Kyster
og Strande.

Da Undersøgningen om ankommende Skibe, i Tilfælde, da farlige Sygter herske udenlands, skal saaledes, som i det foregaaende er anført, være bunden alene til Søestæderne, som bliver i saadan Tid i Søedistricterne uden for Søestæderne alene at paasee:

- a) at ikke Folk eller Gods fra noget Skib bringes i Land, førend der er Bished om, at Skibet ikke er mistænkeligt;
- b) at, ved Leiligheder af Strandinger og andre Nødsestilsælde, Hjælp kan gives, uden at Landet sættes i Fare.

§. 28. Beviis fra Sundheds-Commissionen, eller Henviisning til at erholde Samme.

Naar et Skib viser sig for nogen Kyst eller Havn, og det mærkes, at der haves Hensyn til at sætte Folk eller Gods i Land, skulle vedkommende Lodser eller andre nærmeste Strandbeboere advare om, at Landing af Folk eller Gods ikke kan tillades, med mindre der medbringes Beviis fra en indenlandsk Sundheds-Commission. Haves dette, skal det bringes næste vedkommende Øvrighed, som tillader Landing; haves det ikke, henviises Skibet til nærmeste Søestad.

(Fortsættelsen følger.)

Blandede Efterretninger.

Den kongelige Direction for Prindsesse Charlotte Amalias Stiftelse har anholdt om Hs. Majestæts allerhøieste Approbation paa en af samme tagen Beslutning, som sigter til nærmere at bestemme, hvilke Personer der skulle henhøre under den 3die Klasse, som nævnes i bemældte Stiftelses Reglement; hvilken Beslutning er saaledes lydende: "3die Klasse staaer ligesaafuldt aaben for de civile og geistlige Embedsmænd uden for Rangen, som for næringsbrugende Borgere; og skal det, hver Gang en Plads i denne eller i 4de og 5te Klasse bliver ledig, beroe paa Directionens eget Skjønnende og Bestemmelse, efter Pluralitet af safsatte, hvem af de An-

søgende kunde antages til den ledige Plads i en af benævnte Klasser; thi de Af søgendes personlige Omstændigheder og Forsætning bør så nærmest muligt afgjøre, til hvilken af de 3 nederste Klasser enhver kan blive at henhøre." Hs. Majestæt har derpaa, under 14 f. M., efter Cancelliets allerunderd anigste Forestilling, behaget allernaadigst at approbere ovenstaaende Beslutning.

Til Quarantaine-Indretningen i Christianssand ere indkomne følgende Skibe, nemlig:

1) Den 17 f. M., Skibet Copido fra Flensborg, ført af Skipper Wilhelm Lassen, kommet fra Mallaga med en Ladning Bliin og Limonsaft, bestemt til Stettin;

2) f. D., Skibet Orion fra Flensborg, ført af Skipper Henrich Hansen, kommet fra Mallaga, bestemt til Kjøbenhavn og Flensborg med en Ladning Bliin, Rosiner og Figen;

3) Den 18de f. M., Skibet Unitas, fra Langesund, ført af Skipper Johan Hansen Lund, kommet fra Mallaga med en Ladning Bliin og Limonsaft, bestemt til Stettin;

4) Den 20de f. M., Skibet Henriette, hjemmehørende i Flensborg, ført af Skipper Johan Johansen Møller, kommet fra Mallaga med en Ladning Bliin, Rosiner, Frugtskaller, Limonsaft og Orange Æbler, bestemt til Stettin;

5) s. D., Skibet Njord fra Slensborg, ført af Skipper Peter Fajesen, kommet fra Mallaga med en Ladning Bils, Rosiner, Citronsast, Mandler og Dranger bestemt til Lübeck.

Disse fem Skibe ere lagte i 14 Dages Observations-Quarantaine, efterat al giftsangende Emballage er bleven destrueret.

Den 20de s. M., Skibet Thetis, fra Slensborg, ført af Skipper Hans Herrich Hansen, kommet fra Morvidro og Valencia med en Ladning Brændeviin, bestemt til Kjøbenhavn. Det er lagt i 4 Dages Observations-Quarantaine.

Følgende i denne Tidende forhen nævnte Skibe ere løste af Quarantainen, nemlig:

1) Frederica, Skipper Docherte Simonsen; 2) Fortuna, Skipper Johan Jacob Fenger; 3) die Hoffnung, Skipper Johan Busch; 4) Wilhelm, Skipper Poul Hiorth; 5) Maria, Skipper Samuel Olsen; 6) Gonsfru Catharina, Skipper Sønnich Lund.

Under 9de d. M. er det tilladt Louis Ehlariny at vise sin Færdighed i Ridning og Voltigering paa Vesterbroe udenfor Kjøbenhavn indtil Sept. Maanedes Udgang d. M., imed at erlægge 10 Procent af Indtægten til Kjøbenhavns Fattigvæsen, samt at underrette Politiet om Tiden, naar, og Stedet, hvor Forestillingerne gives.

Lige

Ligeledes er det den 11te d. M., under samme Beslutning, tilladt Antonio Cetti i 3 Maanedes paa bemærkede Bænk at forevise et Box-Kabinet, samt, i samme Tid, saavel der, som her i Staden, en Sveitsers fra Canton Uri 3 $\frac{1}{2}$ Alen høj og særdeles vel dannet.

Justitiarius i Høiesteret har tilstillet Cancelliet en tabellarisk Fortegnelse, hvilken derved er bleven H. M. Majestæt forelagt, over de i bemærkede Rets Martii Session foretagne og afgjorte Sager; af denne Fortegnelse erfares det, at der i Høiesteret, fra den 7 Marts d. A. til den 9 Juni, da Retten ophørte, ere afgjorte 164 Sager, nemlig af Ordens-Sager 100, af Justits-Sager 59 og af anticiperede 5, og at der altsaa af Ordens-Sagerne, som bestode af 165, ifftun ere 65 tilbage.

Ved kongelig Resolution af 12te d. M. er det fastsat, at Høiesterets 2den Session skal begynde den 1ste October næstkommende og vedvare til den paafølgende 24de December.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 28 Juni er Cand. Juris J. N. Høst meddeelt Bevilling som Procurator for Underretterne i Sjællands Stift; Exam. Juris C. Thistedt ligeledes for Landsoverretten i Viborg, samt

samt Underretterne i Nørre Jylland. Den 12te Juli er Biskoppen over Lolland og Falster, Doct. Theol. A. Birch, udnævnt til Biskop i Aarhus Stift; Biskoppen i Christiansands Stift, Doct. Theol. J. Bloch, til Biskop i Viborg Stift; Sognepræsten for Besterborg og Virket Menigheder i Lolland, P. O. Boysen, tillige til Biskop over Lolland og Falster; Stiftsprovst og Sognepræst for St. Knuds Kirke i Odense, Doct. Theol. J. J. Bech, til Biskop i Aggershuus Stift; Slotspræst til Aggershuus og Sognepræst til Aggers Menighed, J. M. Keyser, til Biskop i Christiansands Stift; Stiftsprovst og Sognepræst til vor Frelzers Kirke i Christiania, M. Lumholtz, forundt Biskops Titel og Rang; Doctor Theologicæ W. P. Rosod, efter Ansøgning, i Naade og med Pension entlediget fra sit Embed som Slotspræst; den residerende Pastor for Gladstad Menighed under Helgolandets Provstie, G. W. Willemssen, efter Ansøgning, i Naade og med Bortpenge entlediget fra sit Embed; Sognepræst for Alsted og Bjersby Menigheder i Halsborg Stift, K. Lund, udnævnt til Sognepræst for Temmerby og Lild Menigheder i samme Stift; Personel-Kapellan A. L. Hoegh til Sognepræst for Rind og Herning Menigheder i Ribe Stift; Skolelærer P. A. E. Morager til Sognepræst for Ferring Menighed i Ribe Stift; residerende Kapellan for Ringsager Menighed, A. Mørch, til Sognepræst for

Hurum Præstegjæld i Aggershuus Stift; Personel-Kapellan D. B. Moss til residerende Kapellan for Froens Præstegjæld i Aggershuus Stift; residerende Kapellan for Soggendals Præstegjæld i Christiansands Stift, A. Dahl, til Sognepræst for Raabe Præstegjæld i Aggershuus Stift; residerende Kapellan i Sparboens Præstegjæld under Trondhjems Stift, E. Friderichsen, til Sognepræst for Hjelmelands Præstegjæld i Christiansands Stift; residerende Kapellan i Schiølsfjær, L. U. Fischer, til Vice-Pastor for Sandbye Menighed i Holland; Cand. Theol. S. Hoff til ordineret Lærer i Schiøls under Tromsøes Provstie; Sognepræst for Affer Præstegjæld, S. Lemmich, til Sognepræst for Froens Præstegjæld i Aggershuus Stift; Sognepræst for Evie Præstegjæld, Provst P. G. Mandal, til Sognepræst for Tromsø og Øster Molands Menigheder i Christiansands Stift; Sognepræst for Bissenberg Menighed i Fyen, Doctor Theol. E. D. Rosend, til Stiftsprovst og Sognepræst for Frue Menighed i Ribe; Sognepræst for Hale og Tørring Menigheder, E. N. Krarup, til Sognepræst for Bivild og Bøllbye Menigheder i Aarhus Stift; Cand. Theol. og Inspecteur ved Efterslægts Selskabets Real-Skole, P. H. Mønster, til Sognepræst for Øyrfinge og Glinterup Menigheder i Sjælland; Sognepræst for Everslev, Uggerby og Vindeslev Menigheder, Provst E. F. S. Biørn, til Sognepræst for Jerslev og vester Brønderslev Menigheder i Aalborg

Erst; Candidatus Pharmaciae M. Wøye meddeelt Bevilling som Apotheker ved Løve Apotheket i Kjøbenhavn.

Under Generalitetet: Den 5te Juli er Bataljons-Commandeur i det syenske Infanterie-Regiment, Major F. J. E. v. Castonier, udnævnt til Oberst-Lieutenant af Infanteriet; Premier-Lieutenant i det 2det afire jydsk Landv. Regm., J. v. Dahl, befuldmægtiget til Capitain og Compagniechef i Regm.; Aide Generale Quartiermesterne, Capitainerne C. F. G. du Plat og J. L. v. Mollwitz, begge af det kongelige Artilleriecorps, og A. M. W. v. Haffner af Ingenieur-Corpsen, udnævnte til General-Quartiermester-Lieutenanter.

Under Admiralitetet: Den 8de Juni er extraordinaire Kadet, E. C. C. Schiørring, efter Ansøgning, afskediget.

Under General-Toldkammeret: Den 3 Juli er Told- og Consumtions-Inspecteuren i Fredericia, C. W. Hornemann, befuldmægtiget til tillige at være Inspecteur ved Strømtolden sammesteds, og Auditeur J. Denkhon til Overfiskeveier i Bergen.

Under Oekonomie- og Commerce-Collegiet: Den 3die Juli er Doctor og sarnumerair Assessor Lehman udnævnt til virkelig Assessor ved Fabrikfaget i General Land-, Oekonomie- og Commerce-Collegiet.

Under General Postamtet: Den 12te Juli er Commandeur-Corpsant J. J. Lessel udnævnt til Postmester i Svendborg.